

เครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย : คณะกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพส.)

ดร.บลิวัลย์ ประดิษฐ์ธีระ*

บทคัดย่อ

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.2528 ด้วยความร่วมมือของกลุ่มบรรณารักษ์จากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 11 แห่ง ได้จัดตั้งเป็น ราชชมรมห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ชสอ. หรือ PHEL Group) ต่อมา พ.ศ. 2530 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” และ พ.ศ. 2546 เปลี่ยนชื่อเป็น “คณะกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” ตามลำดับโดยมีฐานะเป็นคณะกรรมการ สังกัดสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.)

ปัจจุบัน มีสมาชิกซึ่งประกอบด้วยห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 59 แห่ง มีวัตถุประสงค์หลักได้แก่ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้และบริการสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและบริการทางวิชาการของห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ 3) ส่งเสริมการค้นคว้าและวิจัยเพื่อผลิตผลงานในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ 4) เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ ประสบการณ์ของบุคลากรในวิชาชีพ

คณะกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพส.) จัดเป็นเครือข่ายห้องสมุดที่มีความร่วมมือมาอย่างยาวนานและมีความเข้มแข็ง

คำสำคัญ: คณะกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน, เครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัย, เครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน, ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด, อพส.

* ประธานคณะกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพส.) วาระที่ 11 (สิงหาคม พ.ศ. 2550-กรกฎาคม 2552) และผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต

Thai Private Academic Library Network : The Private Higher Education Institution Library Group (PHEL)

*Malivan Praditteera, Ed.D.**

Abstract

The collaboration between Thai private academic libraries has been established since 1985. "The Private Higher Education Institution Library Group (PHEL)" was founded by the private librarians from eleven private academic libraries. In 1987, the PHEL group was advised as one of the Sub-committees under the Association of Private Higher Education Institutions of Thailand. Accordingly, its name was changed to be the Sub-Committee on Private Academic Library Development and in 2003, the Sub-Committee on Private Academic Library System and Network Development respectively.

Presently, there are 59 library members. Its collaborations and activities have been employed by the main 4 objectives: 1) enhance the collaboration on knowledge resource sharing and usage; 2) enhance the library quality service development; 3) enhance the research and academic works on library and information sciences; 4) act as "a center or hub" of knowledge and experience sharing between librarians and information professional.

In term of library collaborative networking, it is obviously one of the longest time establishment and biggest academic library networks in Thailand.

Keywords: Thai Private Academic Library Network, Academic Libraries, Thai Library Networks, Library Collaboration

* Chairperson, the Private Higher Education Institution Library Group (PHEL) (2007-2009) And Director of Rangsit University Library, Thailand

ประวัติความเป็นมา

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เริ่มขึ้น ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ.2528 (1985) ด้วยความร่วมมือของกลุ่มบรรณารักษ์จากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวน 11 แห่ง ได้นัดหมายมาประชุมปรึกษาหารือเพื่อพิจารณารูปแบบของความร่วมมือที่เหมาะสมที่ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทุกแห่งจะพึงร่วมมือกันได้ โดยมีนายบุญสิริ สุวรรณเพ็ชร หัวหน้าบรรณารักษ์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เป็นประธานจัดการประชุมและมี รศ. ดร. นวนิตย์ อินทรามะ เป็นที่ปรึกษา ที่ประชุมได้คัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานความร่วมมือ ชุดแรกมีจำนวน 6 คนและได้จัดตั้งเป็น “ชมรมห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ชสอ. หรือ PHEL Group)” มีนายบุญสิริ สุวรรณเพ็ชร เป็น ประธานชมรม โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 5 ประการ คือ

1. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
3. เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรห้องสมุดร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
4. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์
5. เพื่อส่งเสริมการค้นคว้า วิจัย ตลอดจนการเขียนบทความทางวิชาการในทางบรรณารักษศาสตร์

ใน พ.ศ. 2530 ชมรมห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เปลี่ยนสถานะภาพเป็น “คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพห.)” อยู่ภายใต้การให้คำแนะนำของคณะกรรมการฝ่ายพัฒนาในสังกัดสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ คือ

1. เน้นความร่วมมือ
2. ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพบรรณารักษ์
3. พิจารณาแนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์
4. ให้คำปรึกษาแก่สมาชิก

อพห.ได้ร่วมมือกันปฏิบัติงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 ถึง พ.ศ. 2548 มีการแบ่งกลุ่มทำงานออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มงานเทคนิค
2. กลุ่มงานบริการ
3. กลุ่มงานโสตทัศนบริการ

4. กลุ่มงานวารสาร

5. กลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

และจากมติที่ประชุมคณะกรรมการฝ่ายพัฒนา สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.) ครั้งที่ 6/2543 วันที่ 25 ตุลาคม 2543 ณ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีมติให้เปลี่ยนชื่อย่อ “อพท.” เป็น “อพส.” โดยปรับวัตถุประสงค์เป็นดังนี้

1. ส่งเสริมความร่วมมือในการใช้ทรัพยากร

การเรียนรู้และบริการสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและบริการทาง

วิชาการของห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ

3. ส่งเสริมการค้นคว้าและวิจัยเพื่อผลิตผลงานในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

4. เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการประสบการณ์ของบุคลากรในวิชาชีพ

ต่อมาได้มีการประชุมคณะกรรมการฝ่ายพัฒนา สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.) ครั้งที่ 4/2546 วันที่ 13 มิถุนายน 2546 ณ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มีมติให้เปลี่ยนชื่อ “คณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” เป็น “คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” และเริ่มใช้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2546 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน และเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2548 ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ครั้งที่ 10/1/2548 ณ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ที่ประชุมมีมติให้รวมกลุ่มงานต่างๆ ที่มีอยู่เดิม 5 กลุ่ม ให้เหลือ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มงานเทคนิค กลุ่มงานบริการผู้ใช้ และกลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

การบริหารงานเครือข่าย

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2528 ถึงปัจจุบันคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพส.) มีประธานในการดำเนินการพัฒนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสรรหาและเลือกตั้งจากผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทำหน้าที่ประธานคณะอนุกรรมการฯ ดำรงตำแหน่งวาระละ 2 ปี จนถึงปัจจุบัน มีทั้งสิ้น 13 ท่าน ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. อาจารย์บุญศิริ สุวรรณเพชร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พ.ศ. 2528-2530

2. อาจารย์วรางคณา อินทรพินทุวัฒน์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พ.ศ. 2530-2532

3. อาจารย์วิวัติ นิธิกุล มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พ.ศ. 2532-2534

4. รศ.ดร.นวนิตย์ อินทรามะ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พ.ศ. 2534-2536
5. ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พ.ศ. 2536-2538
6. อาจารย์ทรงสรรค์ อุดมศิลป์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2538-2540
7. ดร.อุทัย ทุดิยะโพธิ์ มหาวิทยาลัยรังสิต พ.ศ. 2540-2542
8. อาจารย์สรัญญา รุจิเรขเรืองรอง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร พ.ศ. 2542-2544
9. อาจารย์สุชน สุภาวงศ์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต พ.ศ. 2544-2546
10. อาจารย์สุวคนธ์ ศิริวงศ์รวรรณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พ.ศ. 2546-2548
11. ดร. สุกัตรา สินชัยสุข มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พ.ศ. 2548-2550
12. ดร. มลิวลัย ประดิษฐ์ธีระ มหาวิทยาลัยรังสิต พ.ศ. 2550-2552
13. ดร. ชนันนา รอดสุทธิ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พ.ศ. 2552-2554

การบริหารเครือข่าย อพส. มีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ประธาน รองประธานคนที่ 1 รองประธานคนที่ 2 เภรัณญิก เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ และผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทุกแห่งเป็นอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาของคณะกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพส.)

เพื่อให้การดำเนินงานของเครือข่ายบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบาย และแผนที่วางไว้ จึงให้มีการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการฯ เพื่อช่วยให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการฯ โดยอาจแต่งตั้งจากผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา และ/หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอก

สมาชิกเครือข่าย อพส. คณะกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน(อพส.) นับเป็นเครือข่ายห้องสมุดที่เข้มแข็งเครือข่ายหนึ่ง ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น 59 สถาบันประกอบด้วย

1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. มหาวิทยาลัยเกริก
3. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
4. มหาวิทยาลัยคริสเตียน
5. มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
6. มหาวิทยาลัยชินวัตร

7. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
8. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
9. มหาวิทยาลัยธนบุรี
10. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
11. มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
12. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด
13. มหาวิทยาลัยปทุมธานี
14. มหาวิทยาลัยพายัพ
15. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
16. มหาวิทยาลัยภาคกลาง
17. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
18. มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
19. มหาวิทยาลัยรังสิต
20. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
21. มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
22. มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย)
23. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
24. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
25. มหาวิทยาลัยสยาม
26. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
27. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
28. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
29. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
30. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย
31. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
32. วิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
33. วิทยาลัยเชียงใหม่
34. วิทยาลัยเซนต์เทเรซา อินติ
35. วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
36. วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
37. วิทยาลัยดุสิตธานี
38. วิทยาลัยดาปี
39. วิทยาลัยทองสุข

40. วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้
41. วิทยาลัยเทคโนโลยีราชธานีอุดร
42. วิทยาลัยนครราชสีมา
43. วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
44. วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ
45. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
46. วิทยาลัยโปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
47. วิทยาลัยพิษณุโลก
48. วิทยาลัยมิชชั่น
49. วิทยาลัยโยนก
50. วิทยาลัยรัชต์ภาคย์
51. วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง
52. วิทยาลัยศรีโสภณ
53. วิทยาลัยสันตพล
54. วิทยาลัยแสงธรรม
55. วิทยาลัยอิสลามยะลา
56. วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ
57. สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
58. สถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์
59. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

คณะกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

คณะกรรมการในปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มงานเทคนิค กลุ่มงานบริการผู้ใช้ และกลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะกรรมการกลุ่มต่างๆ ถือเป็นหัวใจสำคัญของความร่วมมือ เพราะเป็นกลไกสำคัญในการสร้างกิจกรรมและโครงการต่างๆ คณะทำงานประกอบด้วยบรรณารักษ์จากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทุกแห่งที่เสียสละเวลา แรงกายและแรงใจมาทำงานร่วมกัน แต่ละกลุ่มมีการเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการของกลุ่มเพื่อดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนมีที่ปรึกษาประจำกลุ่มเพื่อช่วยให้คำปรึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยแต่งตั้งจากผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

คณะกรรมการกลุ่มต่างๆ มีการประชุมทุกๆ 2 เดือน และมีการสื่อสารและถ่ายทอดนโยบายจากที่ประชุม อพส. เพื่อดำเนินการวางแผนงาน มีการดำเนินกิจกรรม รายงานผลการดำเนินงาน ตลอดจนพิจารณาปัญหาและอุปสรรคร่วมกัน เสนอผลการดำเนินกิจกรรมและโครงการในที่ประชุม อพส. ทุกครั้ง

ผลการดำเนินงาน กิจกรรม และโครงการ ของเครือข่าย อพส.

1. การประชุมของอนุกรรมการ/สมาชิกเครือข่าย

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพส.) ได้จัดให้มีการประชุม อพส. ทุก 2 เดือน โดยมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพสถานที่ประชุมเพื่อวางแผนและติดตาม ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ และกลุ่มงานต่างๆ

2. การสัมมนาวิชาการ 2 ปีครั้ง

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพส.) ได้จัดการสัมมนา วิชาการด้านห้องสมุดและสารนิเทศศาสตร์เป็นประจำทุก 2 ปี โดยหัวข้อการสัมมนานั้นได้พิจารณาให้สอดคล้องกับ ความก้าวหน้าทางวิชาการการจัดการคุณภาพของการบริหารและพัฒนา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในองค์การและ ความรู้อื่นๆที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของสมาชิกและผู้ร่วมวิชาชีพ

ใน ปี พ.ศ. 2551 เครือข่าย อพส. ได้รับโอกาสให้เป็นเจ้าภาพจัดการสัมมนาความร่วมมือระหว่าง ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 26 ร่วมกับมหาวิทยาลัยรังสิต และสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา (สกอ.) ระหว่างวันที่ 19-21 พฤศจิกายน 2551 ณ มหาวิทยาลัยรังสิต และเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้บริหารห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาทั้งรัฐและเอกชนทั่วประเทศ ในวันพุธที่ 19 พฤศจิกายน 2551

3. กิจกรรม อพส. สัญจร

จัดขึ้น 2 ปีครั้ง เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ภายใน สมาชิกและบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมโดยเป็นกิจกรรม ที่เดินทางไปเยี่ยมสมาชิกเครือข่ายที่อยู่ในส่วนภูมิภาค มีกิจกรรมประชุมและกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น บริจาค หนังสือและอุปกรณ์การศึกษาให้กับโรงเรียนและห้องสมุดต่างๆ การจัดห้องสมุดเป็นต้น

4. การเป็นภาคีต่อรองราคาการบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์

อพส. ได้ร่วมมือกันเป็นภาคีต่อรองราคาการบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักพิมพ์ต่างประเทศ ได้แก่ ฐานข้อมูล Blackwell Synergy และ ฐานข้อมูล Science Direct ของสำนักพิมพ์ Elsevier

5. การเข้าร่วมโครงการจัดเก็บเอกสารในรูปอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเต็ม (Digital Collection)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และคณะทำงานพัฒนาระบบจัดเก็บเอกสารในรูปอิเล็กทรอนิกส์ได้ให้โอกาสห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่สนใจนำข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เป็นของมหาวิทยาลัยและได้รับอนุญาตให้เผยแพร่เข้าร่วมโครงการฯ ได้ โดยในระยะเริ่มแรก มีห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวน 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยชินวัตร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยรังสิต ได้แจ้งความประสงค์ขอเข้าร่วมโครงการฯ ดังกล่าว ในปัจจุบันมีห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเข้าร่วมโครงการฯ แล้ว 22 แห่ง

6. การจัดทำจดหมายข่าว อพส.

สิ่งพิมพ์รายสองเดือนที่จัดขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข่าวสารและกิจกรรมความร่วมมือของ อพส.

7. กิจกรรมของกลุ่มงาน

อพส. ในปัจจุบันมีกลุ่มงาน 3 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มงานเทคนิค กลุ่มงานบริการผู้ใช้ และกลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยคณะทำงานซึ่งเป็นบรรณารักษ์จากสถาบันสมาชิกร่วมกันดำเนินกิจกรรมความร่วมมือและผลิตผลงานต่างๆ ออกมาเป็นจำนวนมาก โดยขอยกตัวอย่างเป็นสังเขปดังนี้

- 7.1 โครงการสหบรรณานุกรมรายชื่อหนังสือภาษาไทย-ภาษาอังกฤษ ให้สาขาเฉพาะต่างๆ
- 7.2 คู่มือการกำหนดหัวเรื่องภาษาไทยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 7.3 การรวบรวมคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
- 7.4 สหบรรณานุกรมหนังสืออ้างอิง
- 7.5 คู่มืองานบริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
- 7.6 การจัดทำหนังสือ รวมจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 7.7 คู่มือรวบรวมคำถามยอดนิยม
- 7.8 การรวบรวมเว็บไซต์ที่น่าสนใจเพื่อบริการสารสนเทศ
- 7.9 การแลกเปลี่ยนบรรณนิวารสารรายเดือนและรวมเล่มรายปี
- 7.10 การรวบรวมรายชื่อองค์กรตัวแทนบอกรับวารสารต่างประเทศ
- 7.11 การรวบรวมรายชื่อวารสารฉบับซ้ำ
- 7.12 ทำเนียบนาม หน่วยงานและสถาบันผู้ผลิตและจำหน่ายสื่อทัศนวัสดุ
- 7.13 คู่มือการให้บริการสื่อทัศนวัสดุของสถาบันอุดมศึกษา
- 7.14 การแลกเปลี่ยนรายชื่อสื่อทัศนทัศน์
- 7.15 การจัดหาทรัพยากรประเภทสื่อทัศนทัศน์ร่วมกัน

- 7.16 การทำสหรายชื่อสื่อทัศนทัศน์
- 7.17 การพัฒนาฐานข้อมูลเฉพาะด้านโดยใช้ Metadata Dublin Core
- 7.18 การจัดทำเว็บไซต์ของ อพส. (<http://www.thaipul.org/>) <http://www.thaipul.org/>)
- 7.19 การสำรวจการใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ในแต่ละสถาบัน
- 7.20 พัฒนา Script และ Source Code เพื่อใช้ในการแก้ไขข้อมูลเฉพาะด้าน
- 7.21 การจัดฝึกอบรมความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่สมาชิก
- 7.22 การจัดทำนามานุกรมห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- 7.23 โครงการ อพส.กลุ่มงานเทคนิคสู่ชุมชน
- 7.24 วิจัยเรื่อง ความสำเร็จของผู้ใช้ต่อบริการยืม-คืน ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- 7.25 การจัดทำทำเนียบนามคณะอนุกรรมการกลุ่มงานบริการผู้ใช้ เพื่อเผยแพร่บนเว็บไซต์ของ อพส.
- 7.26 การจัดทำคู่มือการยืมระหว่างห้องสมุด ได้รวบรวมข้อมูลระเบียบการยืมระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อเผยแพร่บนเว็บไซต์ของ อพส.

7.27 โครงการพัฒนาฐานข้อมูล Q&A เพื่อสนับสนุนการทำงานของบรรณารักษ์ในการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า โดยใช้ Web Base Technology

ความท้าทายในการดำเนินงานเครือข่าย

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (อพส.) นับเป็นเครือข่ายห้องสมุดที่มีพัฒนาการมาอย่างยาวนานถึง 24 ปี มีความเข้มแข็งด้วยจำนวนสมาชิกถึง 59 แห่งซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ และมีความแตกต่างหลากหลายในเรื่องของขนาดห้องสมุด ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ จำนวนบุคลากร เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศ งบประมาณ และนโยบายการบริหารงาน

การสร้างความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นมาจากทั้งด้วยเหตุของความสมบูรณ์พร้อมและความขาดแคลน ความแตกต่างทางด้านทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของห้องสมุดที่กระจายอยู่ทั่วทุกภาคนั้น นับเป็นความท้าทายหนึ่งในการสร้างความร่วมมือ จึงต้องประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการแบ่งปัน ร่วมใช้ทรัพยากร และการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และการสร้างความเข้าใจ

งบประมาณในการดำเนินงานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งมาจากการจัดสรรของสถาบันนั้นคือรายรับจากค่าลงทะเบียนของนักศึกษาเท่านั้น ดังนั้น การจัดสรรค่าใช้จ่ายด้านห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด จึงนำมาซึ่งการร่วมมือกันเป็นภาคีต่อรองราคาบอกรับทรัพยากรสารสนเทศรวมไปถึงการแบ่งปันแลกเปลี่ยน และร่วมใช้ทรัพยากรสารสนเทศระหว่างกัน การยืมระหว่างห้องสมุดนับเป็นบริการหนึ่งซึ่งมีประโยชน์ต่อห้องสมุดในการบริหารงบประมาณอย่างคุ้มค่า

นอกจากนี้ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และห้องสมุดประเภทอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศจะเป็นประโยชน์อย่างสำคัญในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหาวิธีปฏิบัติที่ดี (Good practices) ในการดำเนินงานและพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

เว็บไซต์คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (อพส.).

ดูที่ <http://www.thaipul.org>

ศูนย์สนเทศและหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (2548). รายงานผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน วาระที่ 9 (พ.ศ. 2546-2548).

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต. (2552). รายงานผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน วาระที่ 11 (พ.ศ. 2550-2552).

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (2550). รายงานผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบและเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน วาระที่ 10 (พ.ศ. 2548-2550).